

Uyuz hakkında bilgiler.

Uyuz nedir ve nasıl bulaşır?

Uyuz hastalığı, *Sarcoptes scabiei* adlı akarın neden olduğu bir tür cilt hastalığı olup, ayrıca kişide kaşıntıya ve döküntüye neden olur. Geçmişte uyuz, kötü hijyen standartları ve yoksullukla ilişkilendiriliyordu. Ancak günümüzde Avrupada, bu hastalıkla ilgili böyle bir bağlantı kurmak söz konusu değildir.

Bu hastalık, biraz uzun süreli olan doğrudan cilt teması ve cinsel temas yoluyla bulaşır. Ayrıca nadiren de olsa, uyuz akarları olan bir kişi yakın bir zamanda kullandığı yatak çarşafı, havlular ve giysiler yoluyla, dolaylı yoldan bu hastalığı başkalarına bulaştırabilir. Bu hastalığın bulaşması için, normal olarak en az 15 dakika cilt teması olması gerekiyor.

Uyuz hastalığının normal belirtileri

Derideki kaşıntı oldukça normal. Uyuza ilk yakalandığınızda, kaşıntı ancak 3-6 hafta sonra başlar. Daha önce uyuz geçirenlerde ise, kaşıntı sadece bir kaç gün içerisinde gelir. Kaşıntı şiddetli olabilir, genelde geceleri ve vücut sıcakken bu kaşıntı daha da şiddetlenebilir.

Cilt yüzeyinde inci tanesine benzeyen kızarıklıklar (içi sıvı dolu lezyonlar), çoğunlukla önce ellerde, parmaklar arasında, bileklerde, dirseklerde, kalçada ve genital bölgede kaşıntıya yol açar. Küçük çocukların başlarında, boynunda, avuç içlerinde ve ayak tabanında da kaşıntı oluşabilir.

Eğer iyi bir ışığın ve büyütecin varsa uyuzu ciltte görebilirsiniz. Cildin üst katmanlarında tüneller açarak ilerleyen akar, 2 ila 15 mm uzunluğunda olabilir. Uyuz bazen, akarın neden olduğu tünellerin üst kısmında kir birikimi, siyah leke benzeri oluşumlara yol açabilir.

Ne zaman hekimle kontak kurulmalı?

Eğer uyuz olduğunuzu hissederseniz, bir hekime başvurun. Uyuzun neden olduğu derideki döküntü ve kızarıklar, diğer döküntü ve kızarıklarla karıştırılabilir, bundan dolayı doğru teşhis önemlidir. 2 yaşın altındaki çocuklar, hamile kadınlar ve yaşlılar tedavi olmadan önce mutlaka hekime başvurmalarıdır.

Tedavi

Uyuz kendiliğinde geçmez ve her zaman tedavi edilmelidir. Uyuz, krem/merhem ile tedavi edilir. Tedavinin başarılı olması için, ilaçların hekimin önerdiği şekilde kullanılması gerekir. Prosedür için hekime veya eczaneye başvurunuz. Alternatif olarak, bu yazının sonundaki ekte bulunan fhi.no bağlantısına giriniz .

Aynı evde bulunan herkes, hastalığın bulaştığı diğer yakın bireylerle aynı anda tedavi edilmelidirler.

Tedavi tamamlandıktan sonra, 2-4 hafta ciltteki kaşıntı devam edebilir. Bu tamamen normal olup, tedavinin olması gerektiği gibi, işe yaramadığı anlamına gelmez.

Eğer tedaviden dört hafta sonra hala şikayetleriniz devam ediyorsa, yeni bir muayene ve değerlendirme için tekrardan bir hekime görünmelisiniz.

Başarılı bir tedavi için uygulanması gereken diğer önlemler

- Tedaviye başlamadan önce kullanılan nevresimler, giysiler, havlular ve benzeri tekstiller en az 60°C derecede yıkanmalıdır. En az 60°C derecede yıkanamayan giysiler ve ayakkabılar ciltle temas etmeyecek bir şekilde, oda sıcaklığında bir hafta saklanmalıdır.
- Bilgisayar ve cep telefonları hastalığın bulaşma yolu olabilir ve bundan dolayı bunların uygun bir temizlik maddesi ile temizlenmesi tavsiye edilir.
- Giysilerin, tekstillerin ve ayakkabıların dondurulması düşünülebilir, ancak dondurulmanın olumlu bir etki göstermesi ısıya, zamana ve dondurulacak giysilerin ne kadar sıkı bir şekilde paklendiğine bağlıdır. Olumlu bir etki elde etmek için, nesnelere düşük sıcaklıkta (-18 derecede) saatlerce dondurulmalı ve giysiler sıkı bir şekilde paketlenmemelidir.
- Çocuklar tedaviye başladıktan sonra, kreşe veya okulu bir sonraki güne kadar gönderilmemelidir. Ebeveynler, muhtemelen kardeşler ve ayrıca kreş/okul da yakın temas durumunda olan görevliler tedavi edilmelidir.
- Aksi takdirde, kreşe / okula giden çocuklarda görülen bireysel vakalarda kreşte / okulda özel önlemler alınmaz, ancak herkesin semptomlarına dikkat edilmesi gerekir.

Ayrıntılı bilgi için bağlantı :

<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/sykdommer-a-a/skabb---veileder-for-helsepersonell/#tiltak-ved-enkeltilfelle-eller-utbrudd>